

Адвокат Др. В. Старосольський в Обороні Правди.

ЗАМІСЦЬ АРГУМЕНТІВ — ВУЛИЧНА ЛАЙКА.

Помимо всіх моїх доказів, що пан Д. Д. Лещинський і "Український Голос" неспівнісно брешуть на робітничо-селянських героїв Степана Мельничука і Петра Шеремету, помимо всіх листів розстріляних революціонерів, які навів з оригіналу, помимо заяви рідної сестри Мельничука, яка опрокорила безсоромні брехні про її брата, "Укр. Голос" і п. Лещинський дають обстоюють при своїй брехні і не вважають на всі докази. Дійсно, на таке може дозволити собі хіба один "Укр. Голос" в Канаді і люде, які рішуче не рахуються з опінією широкого загалу.

В останньому числі "Укр. Голосу" і п. Лещинський звели полеміку до нападів на мою особу і вчили на рідну сестру Мельничука. Напад ці мають чисто вуличний і простацький характер і хто не вірить, хай загляне в найновіше 48 число "Укр. Голосу" і переконається, чим воює пан Лещинський. Тільки лайкою, тільки дівачками нападками, тільки втертими фразами чорносотенців. Ані одного факту він не подає, ані в одному місці не опирається він на якумудбу джерел. В своїй відповіді Д. Д. Лещинському я все опираюсь тільки на фактах і ті факти готовий б'юхити хвилі доказати. В своїй відповіді я ані в одному місці не лявася, не накладався, а спокійно опрокоридав неправду, стерпів якої не дозволяла мені моя совість і честь. Навів я ряд листів т.т. Мельничука і Шеремети, яких оригінали знаходяться в моїх руках і які доказували самі, хто такі були Мельничук і Шеремета.

"Укр. Голос" не захотів рахуватися з цими доказами і пішов на шлях низької боротьби. Але таким шляхом я ніколи не йшов і не піду. Вулична, груба лайка "Укр. Голосу" і п. Лещинського доказує, що вони безсильні, що в їх руках нема ніяких аргументів. І коли вони не здібно вже на нічо іншого, то хай лаються. Спростувати всі безбосновні наклиди на мене або відповідати на всі погані брехні, я не буду. Але я далі буду боронити світлі погані робітничо-селянських героїв перед несправедливо і тільки при помочі правди. Я далі спокійно, не вважаючи на вуличну лайку противників, буду публікувати факт за фактом, щоби доказати свідому брехню "Укр. Голосу".

За це, що я став в обороні правди, "Укр. Голос" накинувся на мене такими словами, якими може почванитися хіба невихована, груба і некультурна людина. Відповідь мою він назвав "хуліганством", але все це не вражає мене тепер, коли познайомився я з засобами боротьби "Укр. Голосу". Безсумнівні факти самі доказують, по чийому боці хуліганство: по мойому, чи по боці "Укр. Голосу"?

В 41. числі "Укр. Голосу" пан Д. Д. Лещинський написав, що Мельничук не співав перед розстрілом "Інтернаціоналу" і що це я, в своїй драмі "Дванайцять", заставив його співати що пісно. В тому числі писав він, що Мельничук і Шеремета "перебиралися на студії до Чехословаччини", а не на повстання проти польських панів. В 45. числі "Укр. Голосу" в вульгарній редакційній статті "Хуліганство" було вже написано, що "Мельничук і Шеремета утікали з України", а навіть в найновішому числі "Укр. Голосу", ч. 48, сторона 6, пишеться так: "...неправда є, що Мельничук співав якийсь "Інтернаціонал"..."

Це останнє "Укр. Голос" друкує вже після того, як я в своїй відповіді не тільки вказав на число львівської газети з 15. листопада 1922 р., в якому виразно було надруковано, що Мельничук вмирав з "Інтернаціоналом" на устах, але навіть й стенографовану промову адвоката др. В. Старосольського, та покликався на число органу військової еміграції Петрушевича "Укр. Скиталець", в якому була надрукована ця промова.

СВІДЧЕННЯ АДВОКАТА ДРА В. СТАРОСОЛЬСЬКОГО.

На днях одержав я листа від дра В. Старосольського з Європи, до якого, як безсумнівного очевидця розстрілу в Чорткові, звернувся я з проханням заявити в імені правди, як в дійсності виглядали передсмертні хвилі Мельничука і Шеремети. В правдивості цього листа може кожний переконатися, бо на іншому місці поміщена вірна фотографія з нього. Коли-ж і цього мало, то я подаю точну адресу дра В. Старосольського і кому цікаво, хай переконається, чи писав він цю заяву, чи ні.

Адреса його така:

Prof. Dr. V. Starosolsky,
Fosova tr. e. 83 — II.,
Praha — Vinohrady
(Czechoslovakia — Europe).

В своїй заяві др. В. Старосольський пише ось що:

ВШанований М. Ірчан — письменник Вінніпег

Ві звернувся до мене з домаганням, щоб я як свідок останніх хвилин життя розстріляних в Чорткові с. п. Степана Мельничука та Петра Шеремети засвідчив, які були останні їх перед розстрілом слова. Згідно з правдою, я відповідаю:

Степан Мельничук згинув співаючи "Інтернаціонал" а Петро Шеремета, після окуливи в честь Українського Народу та революції, сам скомандував "Стрільця", безпосередньо почім розляглася сальва, що перетнула нитку його життя. Я повинен ще додати, що Оба Вони згинувши як герої, що голосно признав один із присутніх при розстрілі польських старшин.

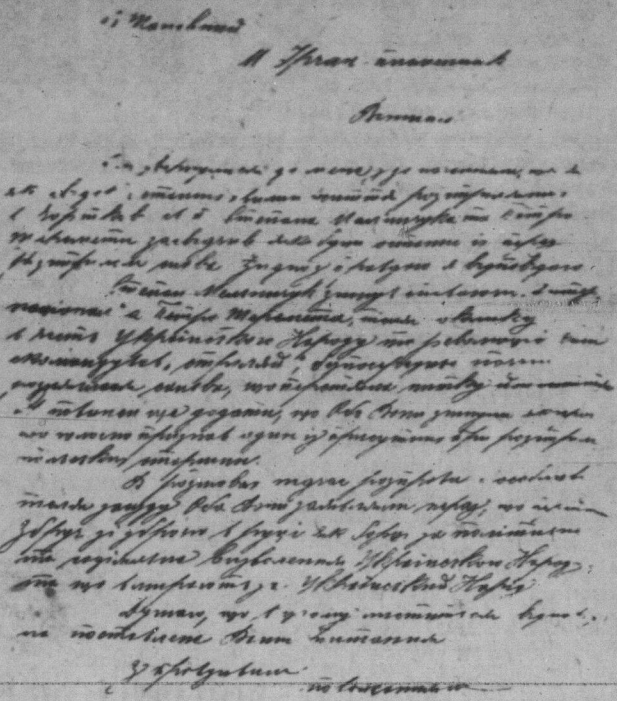
В розмовах підчас розправи і особливо після засуду Оба Вони заявляли не раз, що перейшли Збруч зі зброєю в руці, як борці за політичне та соціальне визволення Українського Народу, та що вмирають за Український Нарід.

Думаю, що в цьому міститься відповідь, на поставлене Вами питання.

З правдивим поважанням
В. Старосольський
Прага 14. листопада 1925 р.

Пише ці слова людина з виробленим і загально шанованим іменем. Людина, що відома всім своєю чеснотою в життю. Людина, що відкинула на бік в цьому випадку свої політичні переконання і чесно стає в обороні правди. Пише не тільки професор університету, не тільки декан правничого факультету українського університету, який є др. Старосольський, але пише дійсний очевидець розстрілу Мельничука і Шеремети, пише той, на устах якого застгні останній поцілуй Мельничука і Шеремети перед смертю.

Др. Старосольський ставить критично до комунізму і має щодо цього свою власну думку. Др. В. Старосольський ніколи не був і не є комуністом. Як один з найсильніших адвокатів, відомий др. Старосольський з усіх важких і великих політичних процесів, як процес Січинського в 1908—9 році, процес українських студентів-борців за український університет у Львові ще за часів Австрії і Німці.

Фотографія власноручного листа адвоката-очевидця дра В. Старосольського до М. Ірчана з свідченнями про передсмертні хвилі Мельничука і Шеремети.

Пан Д. Д. Лещинський каже, що він сидів в чортківській тюрмі і був очевидцем розстрілу Мельничука і Шеремети. Але др. Старосольський був в той час не в'язнем, а оборонцем засуджених і один з трьох адвокатів був присутній на тюремному подвір'ю, як розстрілювали Мельничука і Шеремету. Кому-ж тут вірити? Чи фантастичному в'язневі Д. Д. Лещинському, імя якого нічого не говорить, чи старому українському діячеві, професорові університету, адвокатові-оборонцеві підчас наглого суду в Чорткові і дійсному очевидцеві розстрілу — докторові Володимирові Старосольському, якого імя ще ніколи не було скомпромітоване і який дорожить тим, аби воно було чисте?

ТАНЕЦЬ НА МОГИЛІ ГЕРОЇВ-МУЧЕНИКІВ.

Між иншим, проф. др. Старосольський, вислаючи мені свою заяву як очевидця, написав в окремому листі до мене про цю сумну справу ось що:

"Сама справа сильно і немилю вразила мене. Це "танок на могилах", а я гадаю, що єсть речі, перед якими треба абсолютно захватити пієтизм (побожність, поважання М. І.), та яких не слід уживати для "практичних" в певних розумінні, цілей. Це не тільки почування. Також холодно-розумово таке зловживання дуже шкідливе — воно "мститься". З цього боку, мені здається, що особливо в Америці розвинулася та поширилася деякі прийоми, з якими я ніяк не мігби помиритися. І я певний, що особливо Вам мусить бути важко жити в атмосфері таких власне засобів боротьби..."

Проф. др. Старосольський, вгадав. Дійсно, мені тяжко жити в атмосфері таких брудних засобів боротьби, як це проявляють різні жалюгідні Лещинський, що по словам дра Старосольського, танцюють на могилах героїв. Але коли треба навіть серед такої атмосфери боротися за правду, то я відкидаю всі особисті прихирости і сміло, до кінця, видержу на становищі чесного оборонця. Хай "Лещинський і редактори "Укр. Голосу" лаються, хай називають мене далі тими вуличними словами, що й досі. Все це буде тільки ознакою їх безсилости і перемоги правди над ними. Коли редактори "Укр. Голосу" не виють захватів пієтизму (пошани) перед борцями-мучениками, значить — вони ще нездорили до цього. Коли ніхто з українських націоналістів в Канаді, що вважають "Укр. Голос" за свій орган, не має сміливости сказати тому білному редакторові, що він надто далеко загнвася в своїй брехні, бо не жаліє болюта навіть на героїв-мучеників українського працюючого народу, тоді — український національний табір рішуче не може претендувати на пошану з боку чесних людей так тут за морем, як і в Європі. "Укр. Голос" все таки є органом українських націоналістів в Канаді і розсідниться не тільки в Америці, але доходить й за океан та кожне його число залишається документом для майбутнього історика.

ПЕРЕМОГА ПРАВДИ НАД БРЕХНЕЮ.

Безсумнівний очевидець розстрілу Мельничука і Шеремети, адвокат-оборонець др. В. Старосольський, виразно пише в своїй заяві, що Мельничук "згинув співаючи "Інтернаціонал". Хай-же відповідь тепер пан Д. Д. Лещинський і редактор "Українського Голосу", чи міг співати перед обличчям неминучої смерті "Інтернаціонал" чоловік, що не був комуністом? Чи міг такий чоловік співодитися? Як-би Мельничук був українським націоналістом, він без сумніву співав-би "Ще не вмерла", а не міжнародній робітничий гимн "Інтернаціонал", який співають тільки комуністи. Навіть соціалісти з II-го Інтернаціоналу не вважають цього гимну, а співають все "Червоний прапор". А що Мельничук співав перед розстрілом "Інтернаціонал", це факт. Це виразно підчеркує дійсний очевидець др. В. Старосольський, про це писала в свій час українська і польська та закордонна преса, цього ніхто ніколи окрім якогось Лещинського не заперечував.

Далше, адвокат-оборонець др. Старосольський виразно каже, що "в розмовах підчас розправи і особливо після засуду Оба Вони заявляли не раз, що перейшли Збруч зі зброєю в руці, як борці за політичне та соціальне визволення українського народу"...

Значить, не "переправлялись до Чехословаччини на студії" ані не "утікали з України", як твердять Лещинський і "Укр. Голос", а свідомо зі зброєю в руці перейшли боротися за політичне і соціальне визволення українського народу. Адвокат др. Старосольський, який має змогу вільно говорити з Мельничуком і Шереметом, вперше довідувється про Чехословаччину і про утечу з України аж — від пана Лещинського.

Чи і в цьому випадку "Укр. Голос" з своїм жалюгідним Лещинським скажуть, що це неправда? Чи далі будуть обстоювати при своїй брехні? Крутити-ж тут вже ніяк не можна. Що Лещинський підо збрехав, доказали листи т.т. Мельничука і Шеремети, а ось тепер, доказує заява цілком безстороннього свідка, адвоката-оборонця на суді в Чорткові і дійсного очевидця,

розстрілу. І як-би такий випадок мав місце в солідній газеті, то редакція тої газети переконавшись в фальшивих інформаціях свого співробітника чи дописувача, не тільки помістилаб спростування і заявила, що впала вона жертвою неспівнісного брехуна-інформатора, але разом з читачами прогналаб такого інформатора на всі чотири вітри. Бо очевидно брехні, друковані на сторінках газети і доказані, є впершу чергу соромом для редакції, а також для тої групи людей, висловом думки яких є та газета. Як-же поступить в цьому випадку "Укр. Голос", якого дотеперішні брехні про Мельничука і Шеремету викликали дуже прикре вражіння навіть серед українських націоналістів в Європі?

ЗА КОРОТКІ РУКИ, ПАНОВЕ!

Може пан Лещинський не знає, що таке соціальне визволення, але редактор "Укр. Голосу" був колись соціал-демократом і редактором соціалістичної газети, то й повинен пояснити свій співробітничок, що воно таке. Кого йшли визволяти Мельничук і Шеремета з політичної і соціальної неволи в Галичині? Може панів, поміє, багатих? Ні! Тільки бідний, працюючий український народ. Той самий народ, який по сьогоднішній день коротає свої дні в неволі польської шляхти, тої шляхти, який сьогоднішній співробітничок "Укр. Голосу" пан Лещинський в 1920 році помагав займати фронт в борщівському повіті, до чого самий признався. Мельничук і Шеремета не боролися під прапорами Пласудського, як пан Лещинський, а наражуючи своє життя, перейшли зі зброєю в руках з Радянської України і боролися за політичне і соціальне визволення з горсткою сміличків проти десятку тисяч польського війська. І за цю сміливість та за нечувану хоробрість, наложили свої буйні голови. А в три роки після їх героїської смерті, той, що помагав польській шляхті в 1920 році задержати Галичину в неволі, безсоромно і крайню нахабно бреше про безсмертних героїв українського працюючого народу. Той, що в 1920 році стояв ліфем на фронті до вільної України, а спиною до поневоленого польськими панами Галичини, осмілюється говорити сьогодні про чесних й ідейних борців, які цілий час були звернені лицем до поневоленої Галичини і польської шляхти і гаслом яких не було: "За нашон і вашон вольность!", а "Вставайте гнані і голодні!", як співав перед смертю Мельничук і "хай живе революція!", як крикнув Шеремета.

Для неспіхних "практичних цілей", що викликають огиду і сором, Лещинський і "Український Голос" хотять зробити Мельничука і Шеремету своїми. За короткі руки панове, повірте, що за короткі! Ідея, за яку віддали життя Мельничук і Шеремета, споконана в крові тих смілих героїв і вам так далеко до них, як Петлюри до кийського престолу. Лещинський, що бореться проти революції, намагається революціонера Шеремету, що кричав: "хай живе революція!" — перетягнути до себе. Мельничука, що співав перед розстрілом "Інтернаціонал", намагається зробити тим, чим він не був. А це не легка справа. Мельничук і Шеремета боролися і вмерли в 1922 році, а ми поки що живемо в 1925 році, а не в 2025, щоб не мати в руках документів. Впевірте! Ось вам заява очевидця розстрілу адвоката дра В. Старосольського, поміщена вище!

ХАЙ ДОКАЖУТЬ, ЩО ЦЕ НЕПРАВДА!

Підвалини, на яких була збудована брехня пана Д. Д. Лещинського були ось які: що Мельничук і Шеремета не йшли в Галичину на повстання, тільки "переправлялись на студії до Чехословаччини; що Мельничук і Шеремета були ворогами комуністичної ідеї і що Мельничук не співав перед розстрілом "Інтернаціоналу".

Свідчення цілком безстороннього свідка, безсумнівного очевидця розстрілу Мельничука і Шеремети, адвоката-оборонця дра В. Старосольського, опрокоридають в цілости ці вигадки пана Лещинського. Послужувати такого чесного й заслуженого чоловіка, як др. Старосольський в неправдивості, чи односторонности — годі. Заперечувати його присутність на розправі в Чорткові і підчас розстрілу на тюремному подвір'ю, — теж не можна. Про це відомо кожний грамотній людині.

Тепер коротко: писав Лещинський в 41. числі "Укр. Голосу", що Мельничук не співав "Інтернаціоналу"? Писав. Доказує адвокат-оборонець др. Старосольський, що співав? Про це говорить його лист, який наведений вище. Далі: писав Лещинський в тому-ж числі "Укр. Голосу", що "Мельничук і Шеремета переправлялись на студії до Чехословаччини"? Писав. Заявляє адвокат др. Старосольський, який говорив з Мельничуком, що "оба вони перейшли Збруч зі зброєю в руці, як борці за політичне та соціальне визволення українського народу"? Заявляє. Є це доказ брехні пана Лещинського? Хай рішить сам читач.

Хай-же тепер Лещинський і "Укр. Голос" докажуть, що це неправда. Хай окрім вуличних лайок дадуть один-два факти, один-два документи, які промояли-б за їх твердженнями. Хай дадуть бодай один факт, що противорічив-би свідченням такого безсумнівного очевидця, як загально шанований, чесний і безсторонній свідок-адвокат др. В. Старосольський, що був до останнього віддиху біля Мельничука і Шеремети.

Базарна лайка крім огиди не викликає більш нічого. Краще коротко, але культурно й чесно полемізувати при помочі фактів. З свого-ж боку, як це буде потрібно, я виступлю знову з опублікованим далших документів.

М. Ірчан.

З ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

ЧОРТВІСЬКИЙ СВІТ.

Ще зранку робітничі, шепотіли між собою:
— Здається, що відправлять п'ятсот...
— Хто казав?
— Де чува?
Кожному стало душно.
— Чи й мене також! — ставило собі питання багатьох.
Кожний дре зі шкіри, аби приподобитися наставникам.
Друть і оглядаються. Лише хто небуль десь здалека вкажеться з якими небуль паперами, так тіло пріє.
Нарешті наступило.
Наставники пороздавали червоненькі карточки: "Ваша праця далше непожадана"... Кожному, що дістав таку картку, стало ясно.
Старший ніком, Никола, стиснув плечима, а по зморщенні лиці покотилися сльози.
— Що-ж будемо робити, вуйку?
Старий стиснув плечима і мовчки складав червоний папірець до кишені.
— Та я до ліса, але ви? У вас семеро дітей!...
— Чортівський світ! — буркнув Никола й витер обманзаніми руками очі.
Походив старий кілька ран-

...до рибних магазинів, але все на марно. Ще не такі ходять такі нічого нема.

Поїхав до кіоску "FINNCEA" купити доларів на міську і вит. Й виживи девять осіб!

Жінці оставив двайцять доларів, в склепі просив, аби давав на кредит.

— Віддам з подякою, як поверну, — сказав Никола, відіздаючи.

Никола робив на морозі диним і ночами, неділями і будиним днями. Жінка брала в склепі, бо склепар давав. Брала їду, брала пиво і справляла маленькі баці.

Через цілу зиму набрала на двіста сімдесят доларів.

Весна. Никола повернув. Лише шкіра та кости. Довідався від сусідів не лише про баці, але й про якісь процеси своєї жінки. Мовчав. Заробив сто п'ятдесят доларів і віддав жінці, але дала до склепу. Самий дальше нудився та глядів роботу. Найшов роботу і дальше заробляв та віддавав жінці. Думає, що вже все сплатив та ще з пару доларів зложив. Бо гроші-ж були в його рідної жінки.

Одержав якогось листа. Пшов до склепаря, аби переречитав йому.

— Та-ж не лист від мене, — пояснив склепар. — Ви звинили мені це двіста доларів.

— Чортівський світ! Та-ж я заплатив!

— Ваша жінка дала мені все-го сімдесят доларів на рахунок і брала брати до нього склепу. Я її більше не бачу.

— Що-ж буде? Я влямся до суду, аби стгнути ці гроші. Ви-ж просили мене і знаєте, що це моя праця.

Старий стискав плечима і витирив брудним рукавом очі.

— Як буде? — натискав склепар.

Чортівський світ!
— І ваша жінка, — додав склепар.

Драпака.

РІЖНІ ВІСТІ.

ЗЛОДІ СУДЯТЬ ХАБАРНИКІВ.

У Вільні розпочався процес. На лаві обжалованих засіли: бувший командант поліції у Вільні підінспектор Толкіо, начальник слідчої експозитури Вільна Павлович, начальник І. комісаріату Шольц, 3-ох старших поліцаїв Стомковіч, Римкевіч і Кулачковскі та пекар Ізаак Шнайдер.

Акт обжаловання доказує, що вони вимушували на добрих людях хабарі, а Ізаака Шнайдера — що посередничив у тім цілім інтереси.

Оборона дуже накидується на свідка Янчевського за те, що викрив цілу справу.

ДЕМОНСТРАЦІ В КРАКОВІ.

З приводу 2-місячної річниці краківського робітничого повстання і 8-ліття жовтневої революції комуністи в Кракові приготували демонстрації на 8. листопада. Поліція на передодні арештувала понад 100 осіб — кажуть комуністи.

ВІННІПЕГ ЗАШУМИТЬ.

Скоро зашумить Вінніпег, бо в "Укр. Роб. Домі" вже тепер готується велика несподіванка для українського робітництва Вінніпегу. Несподіванка така, що всіх заворушить, всіх заставить відвідати У.Р.Д., всіх порадє і потишить. А воно таке, що ви й не догадуєтесь, бо можна буде не тільки провести гарно вечері в У.Р.Д., але й повернутися до дому з чимсь корисним під пахою.

Так знайте: скоро в У.Р.Д., у Вінніпегу, відкривається досі небувалий "БАЗАР", на якому зможе кожний корисно для себе набути все, що захоче. Буде це такий "БАЗАР", якого не було ще у Вінніпегу.

Хочете знати коли він буде? Слідить за оголошеннями в нашій газеті і готуйтеся. Скоро зашумить робітничий Вінніпег а в ньому й ти читачу цих рядків. То-ж готуйтеся!